

Sosiaali- ja
terveysministeriö

**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi
terveydenhuoltolain muuttamisesta ja siihen
liittyviksi laeiksi (HE 118/2025 vp)
-Neuvolan sekä koulu- ja
opiskeluterveydenhuollon terveystarkastukset
Sosiaali- ja terveysvaliokunta 8.10.2025**

Sini Huikuri, lakimies
Merja-Liisa Auero, lääkintöneuvos
Pia Suvivuo, erityisasiantuntija
Eveliina Ignatius, lakimies
Sosiaali- ja terveysministeriö

Yleistä

- Uudistuksessa terveystarkastuksien määräajat olisivat jatkossa asetustasoisia. Terveystarkastuksissa ehdotetaan säädettäväksi opiskeluterveydenhuollon terveystarkastuksesta 17 §:n 2 momentissa, johon sisältyy arvio palveluskelpoisuudesta ja sähköisestä terveystarkastuksesta 70 a §:ssä.
- Uudistus koskee neuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon määräaikaisten terveystarkastuksien ajankohtia. Tarkemmasta ajankohdasta säädettäisiin jatkossakin asetuksella. Sähköinen terveystarkastus olisi käytössä toisen asteen opiskeluterveydenhuollossa.
- Uudistuksessa ei muuteta neuvolan tai kouluterveydenhuollon terveystarkastuksien määriä lukuun ottamatta kouluterveydenhuoltoon lisättävää yhtä suun terveystarkastusta. Opiskeluterveydenhuollossa säilyisi oppivelvollisuusikäisille toisella asteella 1 terveydenhoitajan määräaikainen terveystarkastus ja lääkärin terveystarkastukseen yhdistettäisiin Puolustusvoimien ennakkoterveystarkastus. Aikuisille terveystarkastus olisi jatkossa tarpeen mukaan järjestettävä.
- Asiasta säädettäisiin terveydenhuoltolaissa (sekä asetuksessa neuvolapalveluista sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta), asevelvollisuuslaissa (sekä asepalveluksesta annettu asetus) ja naisten vapaaehtoisesta asepalveluksessa annetussa laissa (sekä asetuksessa).

Neuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveystarkastuksien ajankohdan muuttaminen asetustasoiseksi

- Terveystarkastuslain 15 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa ja 16 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohdassa ehdotetaan käytettäväksi terveystarkastuksen ajankohdasta ”määräajoin” sekä yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Terveystarkastuslain 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettäisiin ensimmäisenä vuonna tehtävästä terveystarkastuksesta ja tarpeen mukaisesta terveystarkastuksesta ja 2 momentissa säädettäisiin ennakkoterveystarkastuksesta.
- Neuvolapalveluiden ja kouluterveydenhuollon terveydenhoitajien ja lääkäreiden terveystarkastuksien määrät vastaisivat voimassa olevaa sääntelyä, mutta ajankohdat olisi täsmennetty lasten neuvolapalveluissa ikään perustuen sekä kouluterveydenhuollossa vuosiluokittain. Suun terveystarkastusten ajankohdat täsmennettäisiin ikään perustuviksi ja kouluterveydenhuoltoon lisättäisiin yksi suun terveystarkastus.
- Koulu- ja opiskeluympäristön tarkastusten väli muuttuisi 3 vuodesta 4 vuoteen.

Opiskeluterveydenhuollon muutokset

- Opiskeluterveydenhuollossa käyttöön otettaisiin sähköinen terveystarkastus, että se auttaisi terveydenhoitajaa aikatauluttamaan määräaikaisen terveystarkastuksen ensimmäiselle tai toiselle opiskeluvuodelle sekä opiskelijaa hakeutumaan suun terveystarkastukseen yksilöllisen tarpeen mukaan opiskeluaikana. Valtakunnallisesti yhdenmukainen toteutus turvaa samalla rekisteröidyn oikeuksia, kun perusteet ja tekninen toteutus ovat koko maassa samat.
- Aikuisopiskelijoille tehtäisiin tarpeen mukaan terveystarkastus sähköisen terveystarkastuksen perusteella.
- Lääkärintarkastus sisältäisi palveluskelpoisuuden arvioinnin sinä vuonna, kun opiskelija täyttää 18 vuotta. Sähköisen terveystarkastuksen tietoja voidaan hyödyntää lääkärin terveystarkastuksessa. Tietopohja on rajattu, eli käytetään vain opiskelijan sähköiseen terveystarkastukseen antamia vastauksia.
- Terveystarkastus tulee järjestää tarpeen mukaan esimerkiksi paperisena, mikäli henkilö ei pysty täyttämään kyselyä sähköisesti.

Voimaantulon vaiheistaminen

- 1.1.2026 voimaan pääsääntöisesti terveydenhuoltolaki, henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annettu laki ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaki.
- Sähköinen terveystarkastus voimaan 1.9.2026. Asevelvollisuuslain muutokset pääosin voimaan 1.1.2027 ja naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain muutokset voimaan 1.1.2027. Opiskeluterveydenhuoltoon yhdistettäisiin ennakkoterveydentarkastus 1.1.2027 ja käytössä olisi Puolustusvoimien oma terveystarkastus. Ensimmäinen sähköisen terveystarkastuksen perusteella tehtävä ennakkoterveydentarkastus tapahtuisi vuonna 2028.

Taloudelliset vaikutukset

Arvio valtion talouden vahvistumisesta, miljoonaa euroa

	2026	2027	2028
Hyvinvointialueet	2,55	10,02	10,02
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos		-0,6	-0,6
Puolustusvoimien 4,9 miljoonan euron korvauksien (voi vielä tarkentua) rahoituksen siirto hyvinvointialueille		Kustannus-neutraali siirto	Kustannus-neutraali siirto
Yhteensä	2,55	9,42	9,42

Kiitos!

Sosiaali- ja
terveysministeriö